

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8To/107/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7616010081
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Mitterpáková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2017:7616010081.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Mitterpákovej, sudcov JUDr. Martina Michalanského a JUDr. Karola Kučeru v trestnej veci proti obžalovanému V. B. pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 4T/13/2016 zo dňa 7. 6. 2016 na verejnom zasadnutí konanom v Košiciach dňa 6. februára 2017 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. f/, ods. 3 Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o náhrade škody.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por., § 50 ods. 2 Tr. zák. u k l a d á obžalovanému V. B. nahradiť podľa svojich schopností spôsobenú škodu trestným činom poškodenému M. M., N. č. XXX/XX, C., L. XXXXXXXX.

Inak napadnutý rozsudok zostáva nezmenený.

odôvodnenie:

Okresný súd Spišská Nová Ves rozsudkom sp. zn. 4T/13/2016 zo dňa 7. 6. 2016 uznal obžalovaného V. B. vinným z prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. pre skutok, ktorý mal spáchať tak, že

dňa 22. októbra 2012 v Prešove, konajúc ako splnomocnený zástupca spoločnosti RG Slovensko, s.r.o., Veľká Okružná 2134/76, Žilina, IČO: 45530670, uzatvoril v mene tejto spoločnosti ako predávajúci s M. M., Bernolákova č. XXX/XX, C., IČO: 10762779 ako kupujúcim kúpnu zmluvu, na podklade ktorej sa zaviazal v období od 22.10.2012 do 31.12.2012 dodať drevnú ihličnatú guľatinu - smrek, jedľa, triedy III.C, C1, v množstve 300 m³ mesačne, pričom na základe tejto zmluvy následne požiadal M. M. o zaplatenie zálohy za dodávku drevnej hmoty v sume 3.000 eur, k čomu aj následne tento dňa 24.10.2012 pristúpil, a to formou vkladu finančných prostriedkov na účet spol. RG Slovensko, s.r.o., č.ú. 3040458001/5600, vedený v Prima banke, a.s., avšak V. B. v tom čase takto konal s vedomím, že drevnú hmotu kupujúcemu nedodá a prijatú finančnú zálohu nevráti, k čomu ani následne nepristúpil, čím M. M., N. č. XXX/XX, C., L.: XXXXXXXX spôsobil škodu vo výške 3.000 eur.

Súd mu za to uložil podľa § 221 ods. 2 Trestného zákona trest odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov. Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona výkon trestu mu podmienene odložil a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona určil skúšobnú dobu v trvaní 21 mesiacov. Podľa § 51 ods. 4 písm. c/ Tr. zák. uložil mu aj povinnosť spočívajúcu v prikaze nahradiť poškodenému M. M. v skúšobnej dobe spôsobenú škodu.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie obžalovaný. V písomných dôvodoch odvolania obžalovaný uviedol, že žiadny omyl nevyvolal a ani skutková veta obžaloby neobsahuje túto zákonnú náležitosť. Ďalej uviedol, že v čase keď s poškodeným uzatváral kúpnu zmluvu,

tento bol informovaný, že veľká časť dohodnutej drevnej hmoty musí byť ešte len vyťažená na Ukrajine. Syn poškodeného nebol oprávnenou osobou k uzatvoreniu kúpnej zmluvy a nemal písomnú plnú moc od svojho otca na jej uzatvorenie. Nemohol tak potom vyvolať žiadny omyl u osoby, ktorá ani právny úkon uzatvoriť nemohla. Na prelome rokov 2012/2013 po podpise kúpnej zmluvy došlo k zákazu vývozu niektorých druhov drevnej hmoty z Ukrajiny, čo následne objektívne znamenalo nemožnosť splniť zmluvné povinnosti z jeho strany a v tejto súvislosti poukázal na list Colného úradu Michalovce. Namietal aj výrok o škode, pretože na základe právoplatného a vykonateľného rozhodnutia súdu sa vedie na spoločnosť RG Slovensko s.r.o. exekúcia, ktorej predmetom je uspokojenie pohľadávky poškodeného z prijatej zálohy na drevnú hmotu. Uvedená spoločnosť a obžalovaný sú dva úplne rozdielne právne subjekty. Tým, že ho okresný súd zaviazal nahradiť poškodenému škodu popri už existujúcom súdnom rozhodnutí nielen porušil prekážku veci už rozhodnutej, ale spôsobil, že poškodený by tak mohol požadovať náhradu škody duplicitne aj od neho, aj od spoločnosti RG Slovensko, s.r.o.

Z uvedených dôvodov navrhol, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Prokurátor okresnej prokuratúry vo vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby ho krajský súd zamietol ako nedôvodné. Uviedol, že práve úmysel obžalovaného už od počiatku zmluvného vzťahu nedodať drevnú hmotu a nevrátiť za ňu finančnú zálohu odlišuje záväzkoprávny vzťah od konania, ktoré v tomto konkrétnom prípade napĺňa skutkovú podstatu trestného činu podvodu. Okolnosť, že obžalovaný uviedol poškodeného do omylu veľmi precízne zdôvodnil vo veci konajúci súd prezentovaním vlastných právnych úvah vyplývajúcich z konkrétnych skutkových zistení na dolnej strane č. 4 rozsudku. Z toho dôvodu sa javí opakovane prezentovaná obhajoba obžalovaného, ktorá bola dokazovaním vyvrátená ako účelová. K výroku o škode uviedol, že tento je podľa § 287 Tr. por. úplne odlišný a má iný právny podklad, než je výrok súdu podľa § 51 ods. 4 písm. c/ Tr. zák. Povinnosť spočívajúca v príkaze nahradiť škodu je preto v posudzovanom prípade veľmi účinným nástrojom vo vzťahu ku obžalovanému a to z toho dôvodu, že spoločnosť RG Slovensko, s.r.o. sa stane alebo sa stala insolventnou.

Na verejnom zasadnutí krajského súdu sa obžalovaný pridržel svojho písomného odvolania. Poznamenal, že podobné konanie sa prejednáva aj na Okresnom súde Vranov nad Topľou, kde bolo právne kvalifikované ako sprenevera. Uviedol, že poškodený podal trestné oznámenie až dva roky po exekúcii.

Prokurátor krajskej prokuratúry považuje rozhodnutie okresného súdu za správne a zákonné a navrhol preto odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť.

Splnomocnenec poškodeného navrhol odvolanie obžalovaného zamietnuť.

Na podklade takto podaného odvolania odvolací súd v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil nasledovné.

Z obsahu spisu je zrejmé, že okresný súd pri rozhodovaní o vine obžalovaného vychádzal z výpovede obžalovaného, z výpovede svedka M. M., A. M., L. S. G., V. P., z kúpnej zmluvy uzavretej medzi obžalovaným a svedkom M. M., z generálnej plnej moci zo dňa 17. 1. 2011, z listín na č.1.242-249, 316-342, 392-398, zo správy Colného úradu Michalovce, a z obžaloby podanej na Okresnom súde Vranov nad Topľou sp. zn. 12 T 204/2015, na podklade ktorých dospel k záveru, že skutok sa stal, je trestným činom tak, ako ho kvalifikoval prokurátor v podanej obžalobe a spáchal ho obžalovaný. Okresný súd v tejto súvislosti poukázal nato, že práve iniciatíva obžalovaného, ktorý prezentujú svoje výnimočné schopnosti dodávať lacnú drevnú hmotu viedla svedka M. M. k presvedčeniu, že obžalovaný je prostredníctvom obchodnej spoločnosti, ktorú zastupoval schopný drevnú hmotu v dohodnutých podmienkach aj dodať. Obžalovaný pritom od začiatku vedel, že má nemalé záväzky voči spoločnosti PWP, s.r.o., ktorej mal dodať drevnú hmotu a nebude v dohodnutých lehotách schopný svoju povinnosť voči M. M. splniť, ani mu vrátiť zálohu, v dôsledku čoho ho uviedol do omylu, aby sa na jeho škodu obohatil. S poukazom na predchádzajúce odsúdenia obžalovaného okresný súd ustálil, že obžalovaný sa už dlhodobo prejavuje ako nepoctivý podnikateľ, ktorý v úmysle obohatiť sa uvádza iné subjekty do omylu, pričom za tým účelom využíva sfaľšované listiny a nereálne sľuby. Týmto spôsobom láka od

subjektov finančné prostriedky, ale tiež sa zbavuje, prípadne podstatne znižuje rozsah svojich daňových povinností.

V konaní, ktoré napadnutému rozsudku predchádzalo okresný súd vzal do úvahy všetky rozhodné skutočnosti a nepochybil, keď na ich podklade uznal obžalovaného vinným z prečinu podvodu, ktorý aj správne právne kvalifikoval podľa § 221 ods. 1, 2 Tr. zák.

V odôvodnení napadnutého rozsudku sa okresný súd starostlivo zaoberal obhajobou obžalovaného a následne presvedčivo vysvetlil, prečo jej neuveril.

Krajský súd dospel po preštudovaní predloženého spisového materiálu k rovnakému právnemu záveru ako okresný súd, že žalovaný skutok sa stal, je trestným činom a spáchal ho obžalovaný.

Pokiaľ obžalovaný namietal naplnenie objektívnej stránky žalovaného trestného činu, krajský súd poukazuje na znenie § 221 ods. 1, 2 Tr. zák., podľa ktorého, kto na škodu cudzieho majetku seba alebo iného obohatí tým, že uvedie niekoho do omylu alebo využije niečí omyl a spôsobí tak väčšiu škodu, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov. Uvedením do omylu je konanie, ktorým páchatel predstiera okolnosti, ktoré nie sú v súlade so skutočným stavom vecí.

V preskúmanej veci bolo vykonaným dokazovaním preukázané, že obžalovaný uviedol svedka M. M. do omylu tým, že predstieral, že mu vie v dohodnutej lehote dodať lacnú drevnú hmotu z Ukrajiny a za tým účelom od neho vylákal zálohu, aj keď už v čase uzatvárania zmluvy konal s vedomím, že mu ju nebude vedieť dodať za dohodnutých podmienok a vrátiť zálohu. Takto definované konanie obžalovaného napĺňa všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu podvodu, konkrétne aj v tej časti skutkovej vety rozsudku, v ktorej mal obžalovaný uviesť svedka M. do omylu.

Na závere o vine obžalovaného zo žalovaného konania nič nemení ani jeho tvrdenie, že svedok M. bol informovaný, že veľká časť dohodnutej drevnnej hmoty musí byť ešte len vyťažená na Ukrajine a že nemohol za to, že došlo k zákazu vývozu niektorých druhov drevnnej hmoty z Ukrajiny, pretože v konaní bolo preukázané, že obžalovaný už v čase uzatvárania obchodu a prijímania zálohy nemal v úmysle svoj záväzok splniť v dohodnutých podmienkach.

Aj krajský súd v tejto súvislosti poukazuje na výpoveď svedkov M., svedka L.. S. G., V. P. a na celý rad predchádzajúcich trestných stíhaní a odsúdení obžalovaného, ktoré len potvrdzujú záver, že aj v tomto prípade obžalovaný už pri uzatváraní obchodu jednal s úmyslom svoj záväzok v dohodnutých podmienkach nesplniť a na úkor svedka M. sa obohatiť.

Okrem toho okresný súd poukázal nato, že pre spoločnosť RG Slovensko, s.r.o. bolo napriek existencii údajného zákazu vývozu niektorých druhov drevnnej hmoty z Ukrajiny, ktorý mu mal znemožniť splniť záväzok pre M. M., ešte na prelome rokov 2012 a 2013 vyložený na hranici 10 až 12 kusov drevnnej hmoty určených do Rakúska.

Samotná skutočnosť, či bol prítomný na jednaní o uzavretí kúpnej zmluvy svedok M. M. alebo jeho syn, nie je pre posúdenie trestnej zodpovednosti obžalovaného relevantné, pretože z obžaloby, aj zo skutkovej vety rozsudku je zrejmé, že obžalovaný bol žalovaný a aj usvedčený z toho, že uviedol do omylu M. M. v otázke splnenia podmienok uvedených v kúpnej zmluve (ktorú aj podpísal M. M.) a aj v otázke použitia a vrátenia zálohy, ktorú tiež zložil M. M..

Aj pri rozhodovaní o treste okresný súd zobral do úvahy všetky podstatné okolnosti, ktoré mal na jeho určenie a nepochybil, keď obžalovanému uložil trest odňatia slobody na spodnej hranici trestnej sadzby v trvaní 18 mesiacov, výkon ktorého mu podmienčne odložil na primeranú skúšobnú dobu.

Aj krajský súd je toho názoru, že len takto uložený trest je dostatočný z hľadiska individuálnej, ako aj generálnej prevencie a bude pre obžalovaného takou výraznou výstrahou, že sa už v budúcnosti nedopustí žiadnej trestnej činnosti a povedie riadny život.

Pokiaľ ide o výrok o škode z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, že okresný súd uložil obžalovanému podľa § 51 ods. 4 písm. c/ Tr. zák. povinnosť spočívajúcu v príkaze nahradiť poškodenému M. M. v skúšobnej dobe spôsobenú škodu. Okresný súd uviedol, že o náhrade škody nerozhodoval, pretože poškodený si náhradu škody neuplatnil so zreteľom na existenciu rozsudku

Okresného súdu Žilina zo dňa 20.9.2013 sp. zn. II Cb 116/2013, ktorým mu bola priznaná náhrada škody v súvislosti s touto kúpnu zmluvou a zaplatenou zálohou. Aby však obžalovaný neunikol zodpovednosti za spôsobený následok z dôvodov, že spoločnosť RG Slovensko, s.r.o. sa stane alebo sa stala nesolventnou, okresný súd aplikoval § 51 ods. 4 písm. c/ Tr. zák. a obžalovanému uložil ako fyzickej osobe povinnosť spočívajúcu v príkaze nahradiť v skúšobnej dobe takto spôsobenú škodu.

Krajský súd sa s týmto postupom okresného súdu nestotožnil a dospel k záveru, že nie je v súlade so zákonom.

Podľa § 321 ods. 1 písm. f/ Tr. por. odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného o náhradu škody v rozpore so zákonom.

V danej veci si svedok M. neuplatnil nárok na náhradu škody, pretože rozsudkom Okresného súdu Žilina zo dňa 20.9.2013 sp. zn. IICb 116/2013 mu bola priznaná náhrada škody v súvislosti s touto kúpnu zmluvou a zaplatenou zálohou.

Okresný súd v tejto súvislosti správne ustálil, že vzhľadom na neuplatnenie nároku nemohol rozhodnúť o náhrade škody podľa § 287 Tr. por., avšak pochybil, ak rozhodol podľa § 51 ods. 4 písm. c/ Tr. zák., pretože pri uložení podmieneného trestu odňatia slobody mal aplikovať ustanovenie § 50 ods. 2 Tr. zák. V tomto ustanovení je náhrada škody ako podmienka formulovaná inak ako v ustanovení § 51 ods. 4 písm. c/ Tr. zák., konkrétne odsúdený je povinný nahradiť škodu len v čase a vo výške, v akej to jeho osobné, majetkové a zárobkové možnosti dovoľujú. V tomto prípade nejde celkom o náhradu škody v skutočnej výške.

Podľa § 50 ods. 2 Tr. zák. v rámci povolenia podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody môže súd páchatelovi uložiť aj primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4 smerujúce k tomu, aby viedol riadny život; spravidla mu uloží, aby podľa svojich schopností nahradil škodu spôsobenú trestným činom.

Napriek tomu, že si poškodený neuplatnil nárok na náhradu škody a bolo rozhodnuté o náhrade škody rozsudkom Okresného súdu Žilina zo dňa 20. 9. 2013 sp. zn. IICb 116/2013, ktorým bola svedkovi M. priznaná náhrada škody v súvislosti s touto kúpnu zmluvou a zaplatenou zálohou, bolo potrebné rozhodnúť o náhrade škody spôsobom aký je uvedený v tomto rozsudku, pričom rozhodnutie Okresného súdu Žilina zo dňa 20.9.2013 sp. zn. IICb 116/2013 netvorí prekážku rozhodnutej veci, ako sa nesprávne domnieva obžalovaný.

Výroková časť o škode tak, ako ju krajský súd formuloval v tomto rozsudku nie je vykonateľná v exekučnom konaní a nemôže tak spôsobiť, že by sa od obžalovaného vymáhala spôsobená škoda duplicitne. Sleduje sa ňou predovšetkým to, aby obžalovaný neunikol zodpovednosti za spôsobenú škodu napríklad tým, že sa spoločnosť RG Slovensko, s.r.o. stane insolventnou a tiež posilnenie výchovného účinku v skúšobnej dobe, pretože obžalovaného podnecuje, aby pod hrozbou nariadenia výkonu trestu odňatia slobody dobrovoľne nahradil spôsobenú škodu. Zákonodarca totiž kladie osobitný dôraz na povinnosť nahradiť škodu spôsobenú trestným činom a to podľa schopností odsúdeného. Ak obžalovaný trestným činom spôsobil škodu, podľa § 50 ods. 2 Tr. zák. súd má spravidla obžalovanému uložiť aj povinnosť nahradiť ju podľa svojich síl a to bez ohľadu nato, či došlo aj k jej uplatneniu poškodeným.

Túto náhradu treba teda odlišovať od povinnosti nahradiť škodu poškodenému, ktorý uplatnil svoje nároky v adhéznom konaní, pretože sleduje iný účel. To boli dôvody, pre ktoré krajský súd rozhodol v zmysle výrokovvej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.